

PABĖGĖLIŲ PRIĖMIMO CENTRAS

APKLAUSOS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI PABĖGĖLIŲ PRIĖMIMO CENTRE NUSTATYTI APIBENDRINIMAS (2024 M.)

Pabėgėlių priėmimo centras (toliau – Centras), siekdamas nustatyti Centro darbuotojų toleranciją (pakantumą) korupcijai bei siekdama korupcijai atsparios aplinkos kūrimo Centre, atliko anoniminę darbuotojų apklausą "Antikorupcinis sąmoningumas yra vienas svarbiausių skaidrumo elementų".

Apklausos tikslas - nustatyti Centro darbuotojų požiūrį į korupciją bei kiek plačiai paplitęs šis reiškinys ir koks darbuotojų santykis su tokio pobūdžio apraiškomis.

Apklausos dalyviai – 34 Centro darbuotojai, iš kurių:

- ✓ Vyrų - 5;
- ✓ Moterų - 29 moteris;
- ✓ Respondentų amžiaus vidurkis - 43.3 metai.

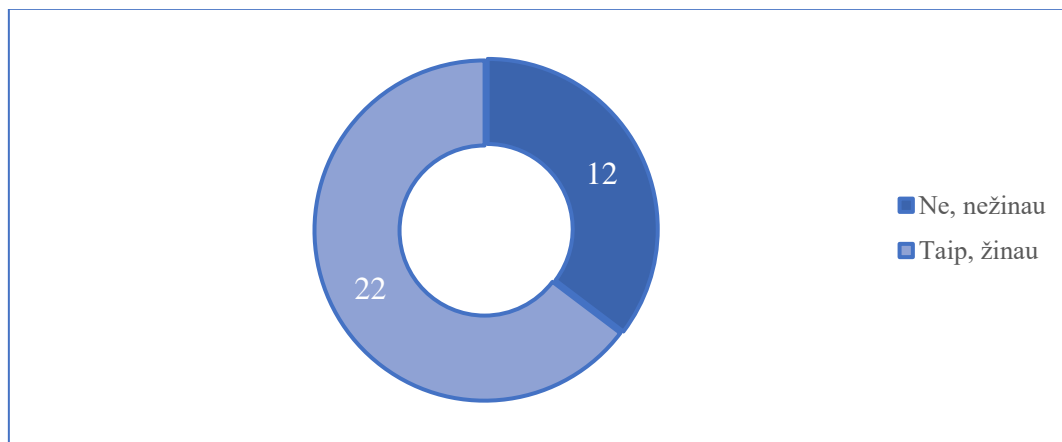
Apklausos būdai – 20 klausimų anoniminė anketa.

2024 m. apklausoje dalyvavo 34 respondentai, iš kurių:

(atsakymai pateikiami procentine išraiška (kiekvieno atsakymo varianto procentinė išraiška yra apskaičiuojama padalinus šio atsakymo reikšmę iš visų atsakymų sumos)

- ✓ 8,8 proc. respondentų dirba Centre iki 1 metų;
- ✓ 67,6 proc. respondentų dirba Centre nuo 1 iki 5 metų;
- ✓ 8,8 proc. dirba Centre nuo 5 iki 10 metų;
- ✓ 11,8, proc. dirba Centre nuo 10 iki 15 metų;
- ✓ 2,9 proc. dirba Centre daugiau nei 15 metų.

64,7 proc. apklaustųjų žino apie Centre vykdomas korupcijos prevencijos priemones (grafike nurodoma skaič.):

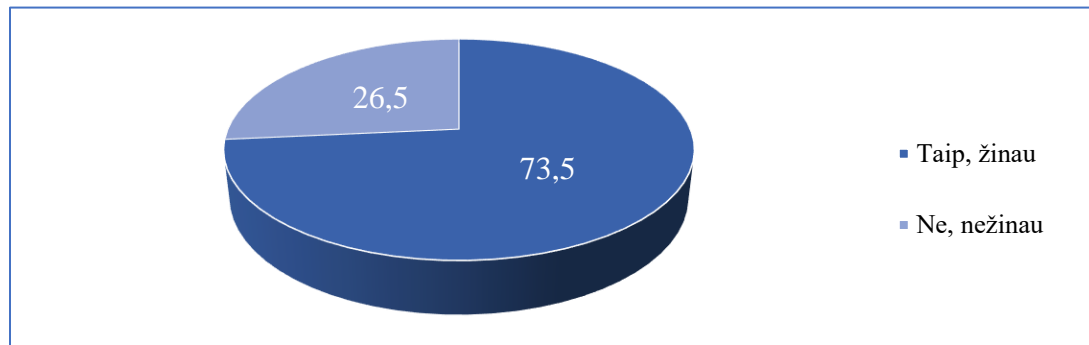

Apklaustieji įvardijo šias jiems žinomas korupcijos prevencijos priemones:

- ✓ Viešų ir privačių interesų derinimo deklaracijų užpildymas;
- ✓ Paskaitos korupcijos prevencijos tema;

- ✓ Apklausa, mokymai antikorupcinio sąmoningumo didinimo ir korupcijos prevencijos temomis;
- ✓ Antikorupcinio elgesio kodekso laikymasis.

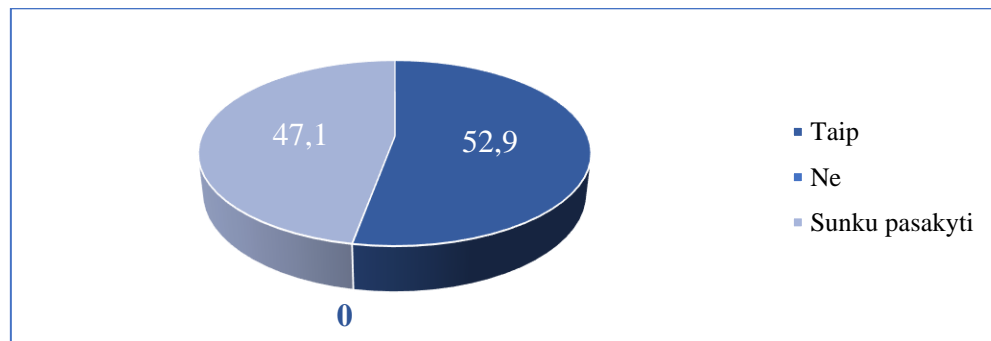
73,5 proc. apklaustųjų nurodė, kad žino kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį Centre, apie daromą, padarytą arba planuojamą padaryti pažeidimą (grafike nurodoma proc.):

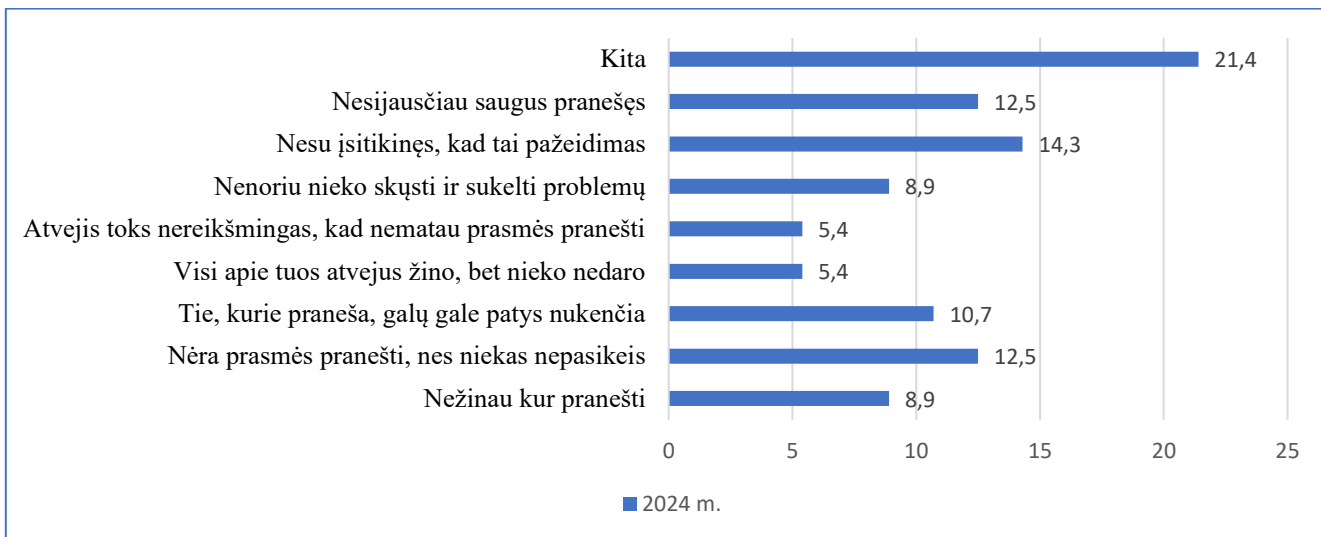
Apklausa dalyviai įvardijo kam praneštų apie korupcijos atvejį, daromą, padarytą arba planuojamą padaryti pažeidimą Centre:

- ✓ už korupcijos prevenciją atsakingam darbuotojui;
- ✓ tiesioginiam vadovui;
- ✓ teisėsaugos institucijai;
- ✓ Specialiųjų tyrimų tarnybai;
- ✓ El.p. pranesk@rppc.lt ;
- ✓ El.p. pranesk@stt.lt ;
- ✓ STT interneto svetainėje www.stt.lt palikdami pranešimą;
- ✓ tiesiogiai kreipiantis į STT pareigūnus.

52,9 proc. apklaustųjų įvardijo, kad praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį Centre (daromą, padarytą ar planuojamą padaryti pažeidimą), 47,1 proc. apklaustųjų atsakė, kad sunku pasakyti, nes priklausytų nuo aplinkybių (grafike nurodoma proc.):

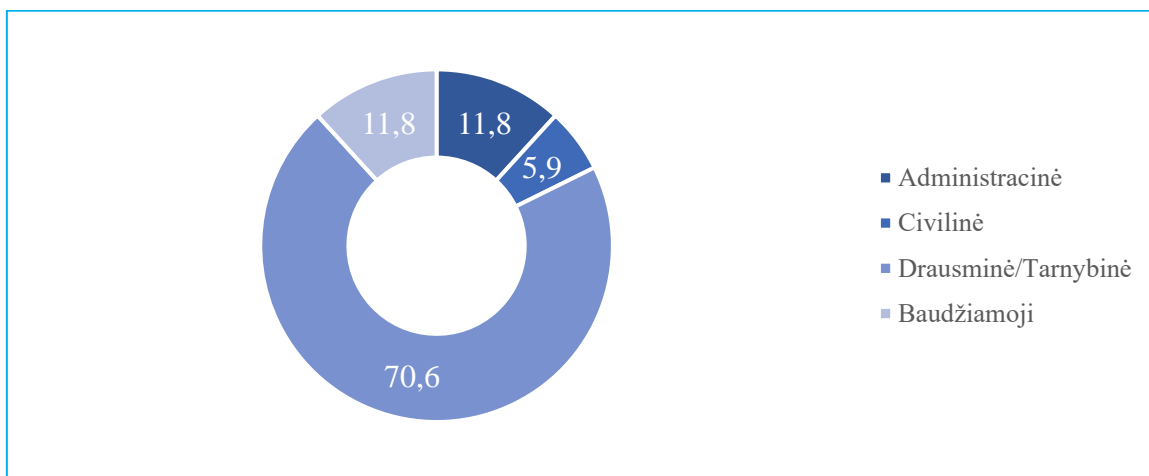
Apklaustieji įvardijo sekančias priežastis, dėl kurių nepraneštų apie korupcijos atvejį Centre, (buvo galimi keli atsakymų variantai) (grafike nurodoma proc.):

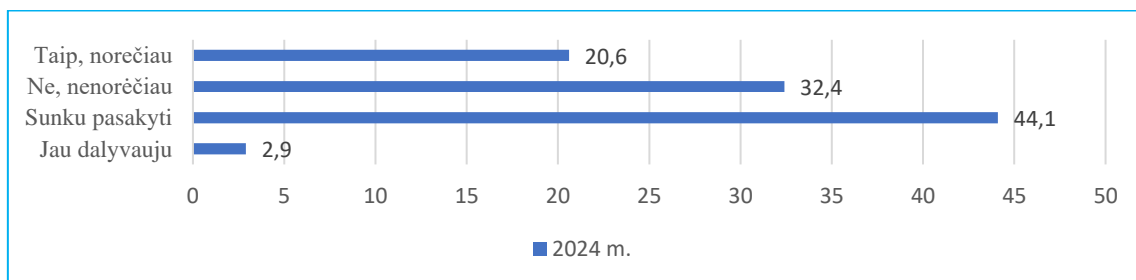
Dar 12,5 proc. respondentų atsakymuose nurodė:

- ✓ atsakiau, kad praneščiau
- ✓ nesu susidūręs su tokia situacija

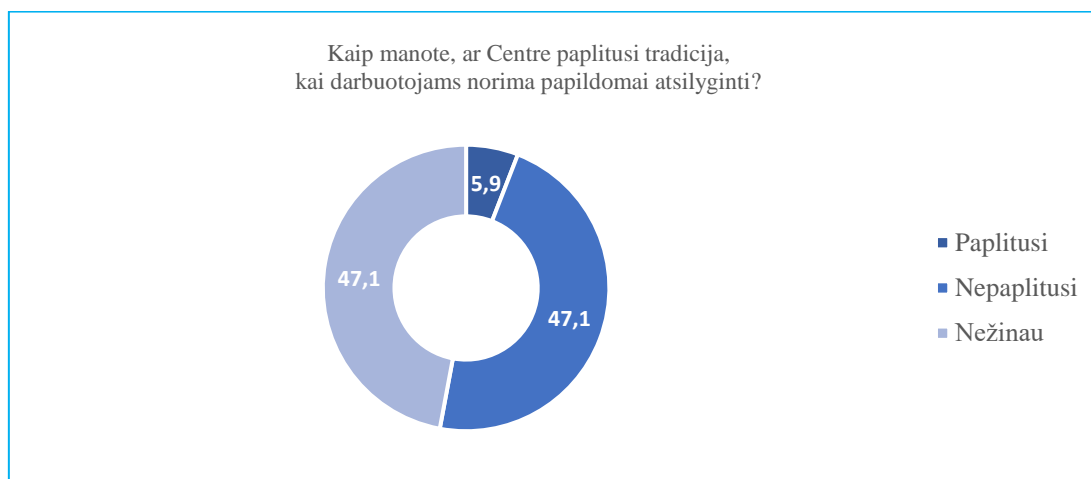
70,6 proc. apklaustųjų į klausimą kokia atsakomybė taikoma už etikos taisyklių pažeidimą atsakė, jog taikoma drausminė ar tarnybinė atsakomybė, apie tai, jog gali būti taikoma baudžiamoji ar administracinė atsakomybė atsakė 8 respondentai, kas sudarė po 11,8 proc., mažiausiai 5,9 proc. respondentų atsakė, jog gali būti taikoma civilinė (grafike nurodoma proc.):

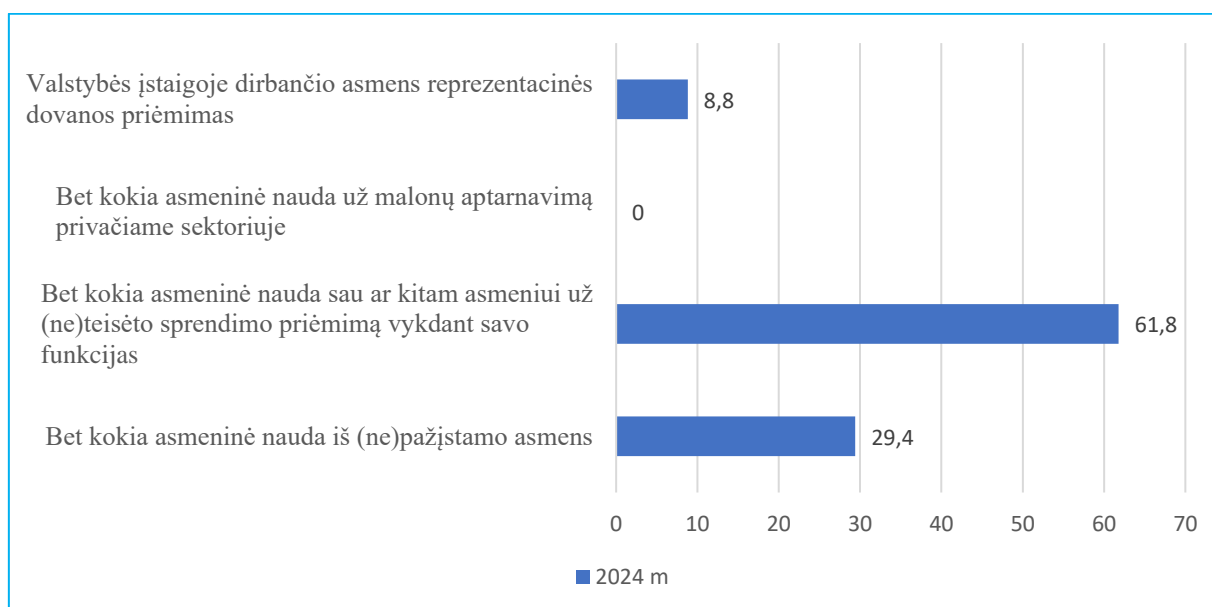
Apklaustieji į klausimą ar norėtų dalyvauti antikorupcinėje, skaidrumą Centre didinančioje veikloje atsakė sekančiai: 44,1 proc. suabejojo ar galėtų tokioje veikloje dalyvauti, 20,6 sutiktų dalyvauti, 32,4 proc. nenorėtų antikorupcinėje veikloje dalyvauti (grafike nurodoma proc.):

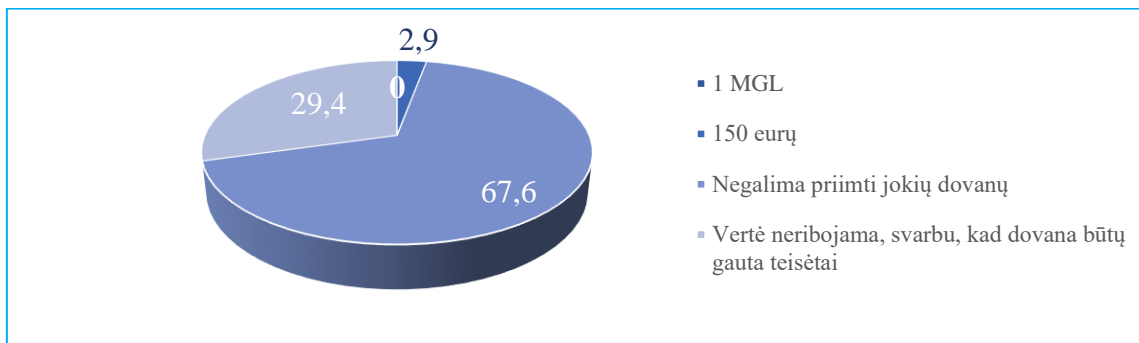
Apklaustos dalyvių buvo paklausta ar Centre paplitusi tradicija, kai darbuotojams norima papildomai atsilyginti. 47,1 proc. respondentų atsakė, jog tokia tradicija Centre nepaplitusi, tiek pat respondentų atsakė, kad nežino ir tik du respondentai, t y. 5,9 proc. atsakė, kad ši tradicija centre paplitusi (grafike nurodoma proc.):

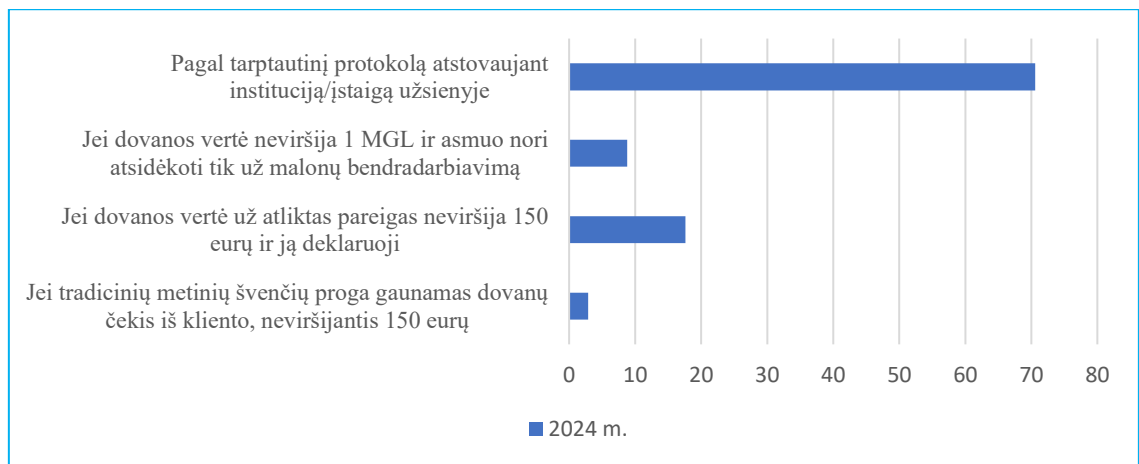
61,8 proc. apklaustųjų įvardijo, jog kyšis yra bet kokia asmeninė nauda sau ar kitam asmeniui už (ne) teisėto sprendimo priėmimą vykdant savo funkcijas (grafike nurodoma proc.):

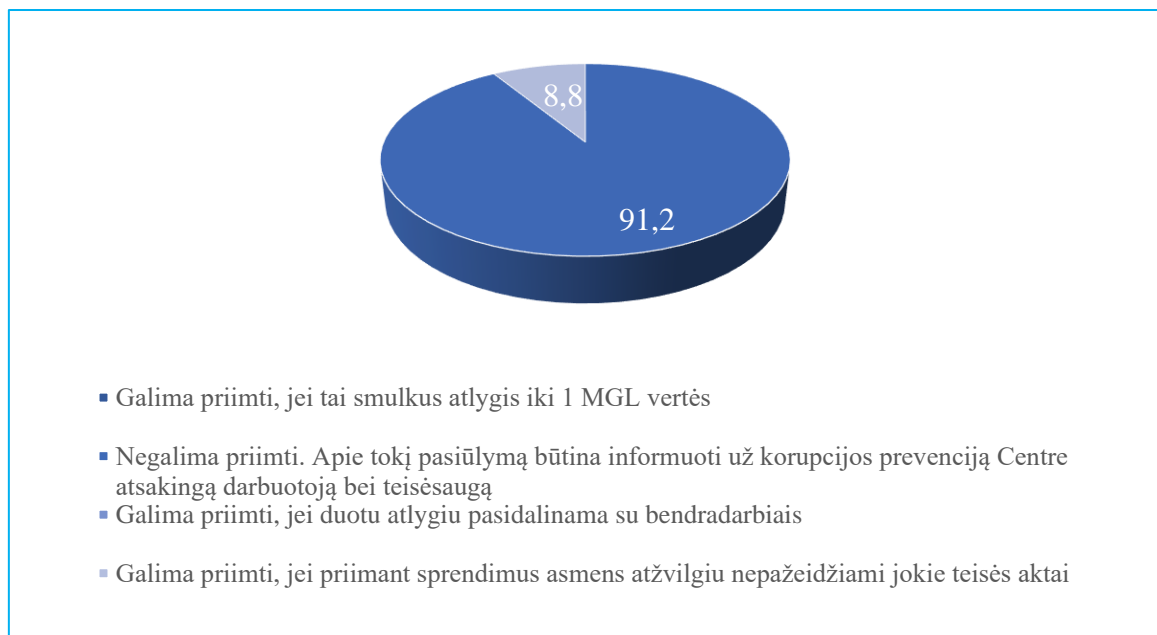
Atsakydami į klausimą, kokios vertės dovaną gali priimti valstybės įstaigoje dirbantys asmenys, 67,6 proc. respondentų atsakė, kad negalima priimti jokių dovanų, dar 29,4 proc. apklaustos dalyvių įvardijo, jog dovanos vertė nėra ribojama, svarbu, kad ji būtų gauta teisėtai pagal įstatymą (grafike nurodoma proc.):

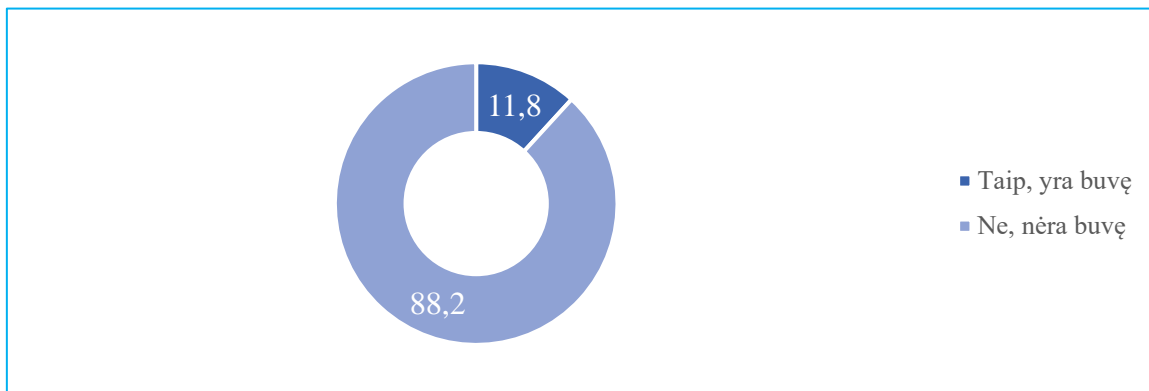
70,6 apklaustųjų įvardijo, kad dovaną galima priimti tik pagal tarptautinį protokolą atstovaujant įstaigą, kas patvirtina jog Centro darbuotojai susipažinę su dovanų politikos tvarka (grafike nurodoma proc.):

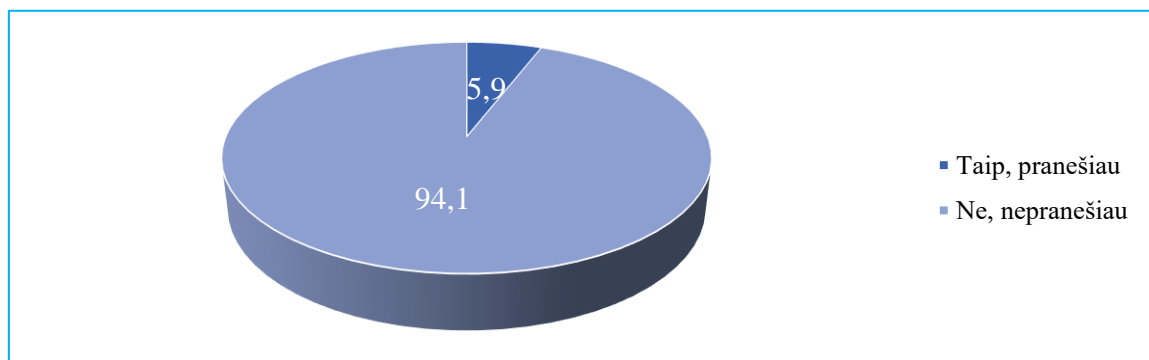
31 iš 34 apklausos dalyvių į klausimą kaip manote, jei Jums (ne)pažįstamas asmuo siūlo atsilyginti už priimtus ar dar tik būsimus sprendimus, atsakė, kad atlygio imti negalima, apie tokį pasiūlymą būtina informuoti už korupcijos prevenciją Centre atsakingam darbuotojui (grafike nurodoma proc.):

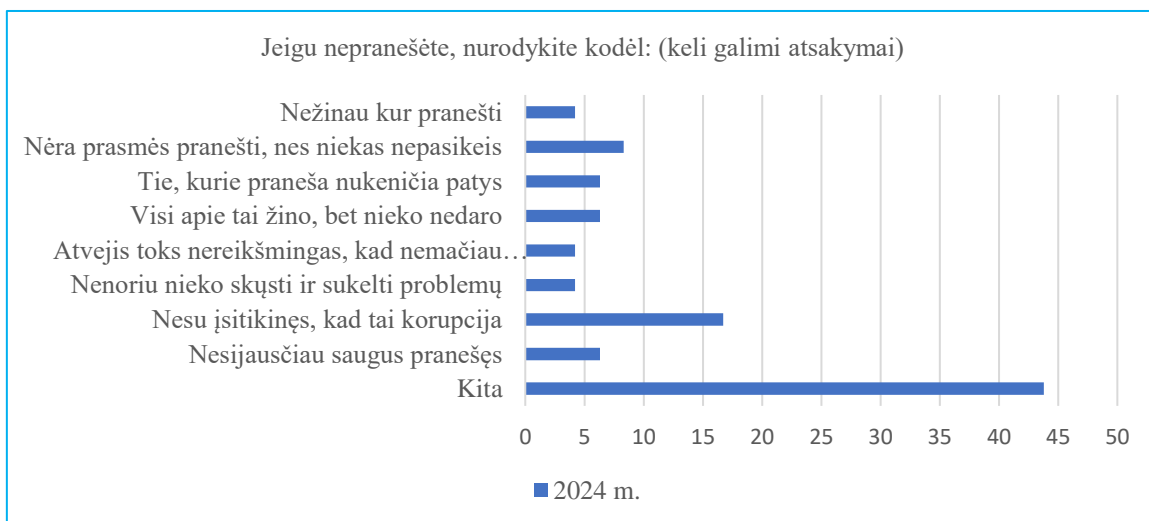
Apklausoje dalyviams pateiktas klausimas, ar yra buvę situacijų, kai dirbant Centre jums ar jūsų kolegoms buvo siūlomas kyšis, ar buvote kitaip darbe susidūrę su korupcija, 88,2 proc. įvardijo, kad tokių situacijų nėra buvę (grafike nurodoma proc.):

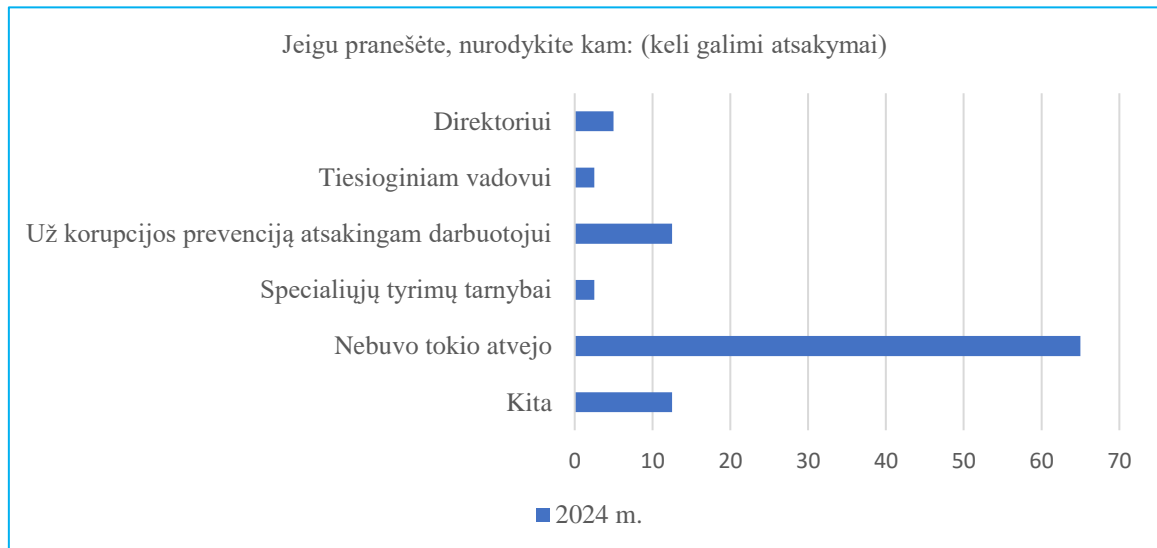
94,1 proc. respondentų nepranešė apie tai, kad jiems ar kolegai buvo siūlomas kyšis (grafike nurodoma proc.):

Tačiau 43,8 respondentų nurodė, kad tokių atvejų nėra buvę, todėl pasirinko atsakymą, jog nepranešė, 16,7 proc. įvardijo, jog nėra įsitikinę, kad tai korupcija (grafike nurodoma proc.):

12,5 proc. apklaustųjų įvardijo, kad apie jiems žinomą korupcijos atvejį pranešė už korupcijos prevenciją Centre atsakingam darbuotojui, 5 proc. – direktoriui, po vieną respondentą įvardijo, jog pranešimus pateikė tiesioginiam vadovui ir specialiųjų tyrimų tarnybai. Tačiau 77,5 proc. apklaustųjų pažymėjo, kad tokių atvejų nebuvo, todėl niekam nepranešė (grafike nurodoma proc.):

Respondentams buvo pasiūlyta pateikti pastabas dėl korupcijos prevencijos Centre priemonių taikymo ir pasiūlymus dėl antikorupcinio skaidrumo didinimo. Visi (100 proc.) apklausos dalyviai užpildė pateiktą atsakymui langelį ir įvardijo sekančius pasiūlymus ir pastabas:

- ✓ Svarbu žinoti korupcijos apraiškas kaip elgtis ir kur kreiptis.
- ✓ Darbuotojų švietimas ir informatyvumas;
- ✓ Kad nelabai turiu, neteko susidurti su korupcijos apraiškomis;
- ✓ Korupcijos mūsų Centre nepastebėjau;
- ✓ Nėra jokių pasiūlymų, nes darbe paprasčiausiai su tuo nesusidūriau;
- ✓ Įstaigose, kuriose darbuotojai gerai uždirba, korupcijos nebūna;
- ✓ Kai kurie centro darbuotojai iš klientų gauna saldainių. Nežinau ar tai kyšis ir nežinau ar negauna dar ko nors;
- ✓ Skundų ir pranešimų mechanizmas – nors egzistuoja anoniminės pranešimo apie korupcijos atvejus sistemos, svarbu užtikrinti jų patikimumą ir apsaugą pranešėjams. Darbuotojai turi žinoti, kad pranešimai bus tinkamai ištirti ir jiems nebus taikomos jokios sankcijos;
- ✓ Kiekvienam Lietuvos piliečiui trūksta sąmoningumo skaidrumui didinti;
- ✓ Per maža darbo patirtis, kad galėčiau teikti pasiūlymus;
- ✓ Pastabų neturiu.

Įvertinus 2024 m. Centro darbuotojų tolerancijos korupcija apklausos rezultatus, daroma išvada, kad darbuotojams svarbus švietimas antikorupcinio sąmoningumo didinimo tema. Taip pat svarbu Centro darbuotojus informuoti apie galimybę anonimiškai pranešti apie korupcijos atvejus Centre el. paštu bei užtikrinti pranešėjo apsaugą.

Siekiant didinti Centro darbuotojų antikorupcinio elgesio skaidrumą bei išlaikyti pakankamai aukštą netolerancijos korupcijai darbuotojų sąmoningumą, tikslinga:

1. sudaryti galimybes dalyvauti mokymuose korupcijos prevencijos temomis, kuriuose būtų ir praktinių užduočių;

2. skatinti centro darbuotojus tobulėti ir šviestis savarankiškai pasijungiant prie Specialiųjų tyrimų tarnybos mokymų platformos: <https://emokymai.stt.lt/> ;
3. skatinti Centro darbuotojus aktyviau dalyvauti korupcijos prevencijos priemonėse;
4. informuoti Centro darbuotojus, kad nuo 2024 m. spalio mėnesio Centre veikia anoniminiams pranešimams elektroninis paštas – pranešk@rppc.lt .